

Naturvårdsverkets författningssamling

ISSN 1403-8234

Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn

NFS 2010:7

Utkom från trycket
den 14 juni 2010

beslutade den 27 maj 2010.

Konsoliderad version, ändringsföreskrifter NFS 2014:3

Med stöd av 24 c § jaktförordningen (1987:905) föreskriver Naturvårdsverket följande.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter reglerar länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn med stöd av 23 d § och efter delegering enligt 24 a § jaktförordningen (1987:905). (NFS 2014:3)

Definitioner

2 § Termer och uttryck som används i dessa föreskrifter och allmänna råd har samma betydelse som i jaktförordningen (1987:905) och förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Nedanstående begrepp har i dessa föreskrifter följande betydelse. (NFS 2014:3)

Odlingsgränsen	Den odlingsgräns som redovisas på Lantmäteriets kartor i skalorna 1:50 000 och 1:100 000. (NFS 2014:3)
Påskjutning	Skott har avlossats mot en björn med avsikt att fälla denna men det har inte konstaterats att björnen har träffats av kulan. (NFS 2014:3)
Åtel	Material som iordningställts eller placerats i syfte att locka till sig vilt. Vilt som dött av annan orsak än jakt och ligger kvar på den plats där det fallit är inte att betrakta som åtel. (NFS 2014:3)
Åteljakt	Jakt som bedrivs med hjälp av åtel. (NFS 2014:3)

Allmänna råd till 2 §

Rester av vilt på plats där vilt fällts, som inte flyttats eller på annat sätt iordningställts i jaktsyfte, bör inte betraktas som material för åtling. (NFS 2014:3)

Jakttid

3 § Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn får endast gälla perioden från

och med den 21 augusti till och med den 15 oktober. I de delar av Norrbottens län som ligger väster om odlingsgränsen får länsstyrelsens beslut om licensjakt endast gälla perioden från och med den 21 augusti till och med den 30 september.

Vilka djur får fällas

4 § Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn ska föreskriva att björnhona som åtföljs av ungar samt ungar som följer björnhona (oavsett ungarnas ålder) inte får fällas. Länsstyrelsens beslut ska rekommendera att inte fälla årsunge.

Användning av hund (NFS 2014:3)

5 § Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn ska föreskriva att högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt. Länsstyrelsens beslut ska rekommendera att hundarna inte byts under jakt på en och samma björn och under en och samma dag.

Åteljakt (NFS 2014:3)

6 § Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn får föreskriva att jakt får bedrivas med hjälp av åtel. Ett sådant beslut om åteljakt ska ange när åtling får påbörjas, dock inte tidigare än den 15 juli. Ingen separat jaktkvot får fastställas för åteljakt. (NFS 2014:3)

6 a § Ett beslut av länsstyrelsen om licensjakt efter björn med hjälp av åtel ska föreskriva följande allmänna villkor om åteljakten. (NFS 2014:3)

1. Jakt efter björn med hjälp av åtel är endast tillåten vid platser som iordningställts i enlighet med villkoren för åteljakt efter björn enligt 6 a-d §§. Upptag av björnsår med hjälp av hund vid en åtel är inte tillåtet. (NFS 2014:3)
2. Jakt är inte tillåten vid platser som iordningställts i syfte att locka till sig annat vilt än björn och som inte följer villkoren för åteljakten enligt 6 a-d §§. (NFS 2014:3)
3. En person ska vara ansvarig för varje åtel (åtelansvarig). (NFS 2014:3)
4. Åtelansvarig ska innan åtling påbörjas anmäla detta samt platsen för åteln till länsstyrelsen. Åtling får påbörjas först efter medgivande från länsstyrelsen. För medgivande krävs att de villkor för åteljakten som följer av 6 a-d §§ är uppfyllda. (NFS 2014:3)

6 b § Ett beslut av länsstyrelsen om licensjakt efter björn med hjälp av åtel ska innehålla erinran enligt punkt 1 och villkor enligt punkt 2-3 om åteln. (NFS 2014:3)

1. En åtel får bara anläggas efter markägarens tillstånd. (NFS 2014:3)
2. Åtelns läge ska uppfylla följande förutsättningar. (NFS 2014:3)
 - Avståndet till närmaste permanent bebodda hus, till fritidshus som har sophämtning, till åtel avsedd för viltskådning och till permanent anlagd och skyltad campingplats ska vara minst 2 000 m. (NFS 2014:3)
 - Åtelansvarig ska kontakta eventuella andra personer som under den aktuella perioden bor inom 2 000 m från åteln och upplysa dessa personer om åtelverksamheten. (NFS 2014:3)
 - Avståndet till väg eller skogsbilväg ska vara minst 200 m. (NFS 2014:3)
 - Avståndet till vandringsled ska vara minst 500 m. (NFS 2014:3)

- Åteln ska inte vara synlig från väg eller vandringsled. (NFS 2014:3)
3. Senast tio dagar efter att jakten avslysts i området ska allt åtelmaterial vara bortplockat och åtelplatsen återställd till ett sådant skick att björnar inte förväntas lockas dit. (NFS 2014:3)

6 c § I länsstyrelsens beslut ska i villkor anges vilket lockmedel eller foder som får användas som åtelmaterial vid åtling och hur stora mängder per vecka. Länsstyrelsen får i sitt beslut inte ange andra begränsningar av akustiska och optiska lockmedel än vad som följer av jaktförordningen (1987:905). (NFS 2014:3)

Allmänna råd till 6 c §

Lämpliga lockmedel och mängder bör anses vara följande. Vilt, slaktrester från vilt och viltfångad fisk från samma eller angränsande kommun. En kropp av vilt eller 25 kg från vilt får användas som åtel. Vidare får användas oförädlad vegetabiliskt material eller mindre förädlade vegetabiliska produkter avsedda för utfodring av djur. Rester från tamdjur får inte användas. Till tamdjur räknas även ren. Kött från rovdjur eller otestat kött från vildsvin får inte användas som åtelmaterial på grund av risk för spridning av parasiter. (NFS 2014:3)

6 d § Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn med hjälp av åtel får föreskriva ytterligare villkor för åteljakts genomförande utöver de som följer av 6 a-c §§ om det finns särskilda skäl för det. (NFS 2014:3)

Allmänna råd till 6 d §

Exempel på sådana ytterligare villkor som länsstyrelsen har möjlighet att besluta om kan vara att jakten med hjälp av åtel inte får bedrivas i områden som är särskilt skyddsvärda eller som är olämpliga på grund av hänsyn till det rörliga friluftslivet. (NFS 2014:3)

6 e § Ytterligare bestämmelser om befattning med animaliska biprodukter och framställda produkter följer av Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur och människor. (NFS 2014:3)

Jaktledaren

7 § Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn ska föreskriva följande:

1. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd vid varje jakttillfälle.
2. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktmedlemmar om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort. (NFS 2014:3)
3. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld björn till länsstyrelsen i enlighet med 5 b § jaktförordningen (1987:905). Därutöver ska jaktledaren informera skytten om dennes ansvar att rapportera

- fälld eller påskjuten björn i enlighet med de villkor länsstyrelsen ställt med stöd av 8 §. Om inte länsstyrelsen har utfärdat sådana villkor ska skytten informeras om anmälningsplikten enligt 5 b § jaktförordningen (1987:905).
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs.
 5. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen (1987:905). (NFS 2014:3)
 6. Ansvarig jaktledare svarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs. (NFS 2014:3)
 7. Jaktledaren ska informera varje jakttagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten bör ha förvässat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter björn.
 8. Jaktledaren ska informera varje jakttagare om riskerna med skadskjutning av björn, uppmana jakttagarna att endast skjuta med stöd och att endast skjuta rena sidoskott mot stillastående björnar.

Allmänna råd till 7 § punkt 5

Länsstyrelsen bör i sitt beslut föreskriva att hund som används vid eftersök av påskjuten björn bör vara särskilt tränad i att spåra björn. (NFS 2014:3) Att hunden bör vara särskilt tränad för att spåra björn bör inte uppfattas som ett krav på att hundekipaget bör vara särskilt certifierat för björnsparning.

Allmänna råd till 7 § punkt 7

Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn bör rekommendera att jägare inför jakten avlägger skytteprovet Björnpasset eller motsvarande.

Anmälan om fälld eller påskjutet djur

8 § Av 9 b § 4. och 5. jaktförordningen (1987:905) framgår att länsstyrelsen i beslut om licensjakt efter björn ska ange de villkor som behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd samt ange den kontroll som kommer att ske.

Allmänna råd till 8 §

Länsstyrelsen bör ställa krav på en snävare tidsram för rapportering av fälld eller påskjuten björn än vad som föreskrivs i 5 b § jaktförordningen (1987:905). En snävare tidsram för rapportering av fälld björn kan vara att fälld björn ska rapporteras snarast och senast inom tre timmar från den tidpunkt som djuret fällits eller att fälld björn ska rapporteras snarast och senast klockan 21 samma dag som djuret fällits. Länsstyrelsen bör i beslut om licensjakt efter björn ange att påskjuten björn ska rapporteras snarast.

9 § Utöver vad som föreskrivs i 5 c § jaktförordningen (1987:905) ska läns-

styrelsens beslut om licensjakt efter björn föreskriva att skytten vid en anmälan enligt 8 § dessa föreskrifter ska uppge namn, adress och telefonnummer till ansvarig jaktledare.

Platsundersökning, eftersök och avräkning (NFS 2014:3)

10 § Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn ska föreskriva följande:

1. Den som påskjutit björn ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att platsundersökning genomförs för att undersöka om björnen är skadad eller inte. (NFS 2014:3)
2. Den som påskjutit björn ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om inte platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att björnen är oskadad. Eftersök ska genomföras tills dess: (NFS 2014:3)
 - a. djuret påträffats dött,
 - b. djuret påträffats skadat och avlivats, (NFS 2014:3)
 - c. kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats, eller (NFS 2014:3)
 - d. djuret inte kan anträffas.
3. Jaktledaren ska till länsstyrelsens besiktningsman redovisa hur platsundersökning eller eftersök genomförts.
4. Jaktledaren ska uppvisa skottplatsen för länsstyrelsens besiktningsman och tillsammans med besiktningsmannen och den som påskjutit björnen genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningsmannen dokumentera platsundersökning och eftersök på blankett som Naturvårdsverket tillhandahåller.

Allmänna råd till 10 §

Eftersök bör vara väl dokumenterade. Av dokumentationen bör framgå om eftersöksekipaget har tidigare erfarenhet av att spåra björn och om möjligt redovisa eftersökets genomförande med t.ex. en GPS-logg. (NFS 2014:3)

11 § Av länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn ska det framgå att:

1. Påskjuten björn ska avräknas såvida inte kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att björnen inte skadats. (NFS 2014:3)
2. Länsstyrelsen ska avlysa jakten då det totala antalet djur fällt eller påskjutits och avräknats inom ett län eller del av län eller om jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen ska informera om avlysningen på lämpligt sätt.
3. Falls djur med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt är tillåten efter den aktuella arten, ska dessa djur inte avräknas licenstilldelningen.

Allmänna råd till 11 § punkt 1

Länsstyrelsens besiktningsman bör inhämta flera underlag inför länsstyrelsens beslut om en påskjuten björn ska avräknas eller inte. Ett av dessa underlag är en

noggrann skottplatsundersökning. Vidare är björnens position, vid skottillfället, i förhållande till skytten avgörande vid bedömningen av om kulan nått fram till björnen eller inte. Exempel på hur man påvisar att djuret är oskadat kan vara att kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats (t.ex. i ett träd) mellan skytten och björnen som utesluter att björnen skadats. (NFS 2014:3)

Hantering av kropp från fällt djur och återrapportering

12 a § Av länsstyrelsens beslut ska framgå hur det ska förfaras med kropp/delar av kropp från fällt djur samt vilken provtagning som ska genomföras på kroppen/kroppsdelen. (NFS 2014:3)

12 b § Av länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn ska det framgå hur återrapportering från licensjakten ska ske till länsstyrelsen samt vilka uppgifter som ska rapporteras. Länsstyrelsen ska lägga in information om licensjaksbeslut i de databaser som Naturvårdsverket tillhandahåller. (NFS 2014:3)

För det fall länsstyrelsens beslut föreskriver att licensjakten får ske med hjälp av åtel ska det av beslutet framgå att åteljägarna efter jaktens slut ska rapportera sina erfarenheter från användningen av åtel till länsstyrelsen. Det ska även anges i länsstyrelsens beslut hur denna återrapportering ska ske. (NFS 2014:3)

Efter genomförd licensjakt med hjälp av åtel ska länsstyrelsen rapportera till Naturvårdsverket vilka resultat och vilka erfarenheter som har vunnits i samband med denna jakt. Speciellt ska belysas hur många åtlar som blev anmälda till länsstyrelsen, hur många av dessa som också användes för jakt, vilken tillsyn som länsstyrelsen genomförde vid åtlarna samt huruvida björnar har fällt i samband med åtling. (NFS 2014:3)

Undantag

13 § Naturvårdsverket får i det enskilda fallet medge undantag från dessa föreskrifter.
